

2. Процюк А. М. Оптимізація асортиментної політики підприємства: кваліфікаційна робота бакалавра. Київ. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. URL: <https://ela.kpi.ua/items/99cd9d3c-c844-434a-80b1-5556e2c2d1a15>.
3. Янович Я. Р. Удосконалення асортиментної політики підприємства харчової промисловості: кваліфікаційна робота бакалавра. Київ. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. URL: <https://ela.kpi.ua/items/4f9edcc8-b338-4379-a77f-9fc746642360>.
4. Криволапов Е. А., Конох О. Є., Сидорук А. В. Формування асортиментної політики товарів і послуг закладів ресторанного господарства. Організація ресторанного господарства. 2021. URL: <https://www.academia.edu/59633304>.
5. П'ятницька Г. Т., Малюта Л. Я. Управління розвитком підприємств ресторанного господарства в умовах конкуренції. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 34-39.
6. Степанюк Н. С. Асортиментна політика підприємств харчової промисловості: теорія та практика. *Підприємництво і торгівля*. 2021. Вип. 28. С. 52-58. URL: <https://journals-lute.lviv.ua/index.php/pidpr-torgi/article/view/787>.

Д-р екон. наук Жиленко К. М., Дігтяренко А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАУКОВОЇ ШКОЛИ В ЯПОНІЇ

У сучасних умовах глобалізації науково-освітнього простору важливого значення набуває дослідження особливостей організації та функціонування наукових шкіл у різних країнах світу. Японія є одним із провідних центрів розвитку науки та інновацій, що зумовлює інтерес до вивчення специфіки формування та діяльності японських наукових шкіл [1-3].

Наукова школа в Японії формується переважно на базі університетів та дослідницьких інститутів і характеризується чіткою ієрархічною структурою, де провідна роль належить керівнику досліджень – професору або провідному науковцю. Значна увага приділяється наставництву, коли старші науковці передають свої знання, досвід та наукові традиції молодшим дослідникам і аспірантам. Така система сприяє безперервності наукових традицій та формуванню стабільних дослідницьких колективів.

Однією з ключових особливостей японської наукової школи є колективний характер наукових досліджень. У Японії значною мірою підтримується командна робота, що дозволяє ефективно поєднувати різні наукові підходи та компетенції дослідників. Спільна діяльність сприяє більш швидкому досягненню результатів,

розвитку міждисциплінарних досліджень та підвищенню рівня наукових публікацій. Важливим фактором функціонування наукових шкіл у Японії є тісна взаємодія науки, освіти та бізнесу. Багато університетів співпрацюють з промисловими корпораціями, що забезпечує практичну спрямованість наукових досліджень і сприяє комерціалізації результатів наукової діяльності. Така модель взаємодії створює умови для активного впровадження інновацій у виробництво та економіку країни.

Ще однією характерною рисою японської наукової школи є високий рівень державної підтримки наукових досліджень. Держава фінансує фундаментальні та прикладні дослідження, стимулює розвиток інноваційних технологій та створює сприятливі умови для підготовки молодих науковців. Важливу роль у цьому процесі відіграють державні наукові програми, грантові конкурси та міжнародні дослідницькі проєкти [2; 5].

Функціонування наукових шкіл у Японії базується на поєднанні ефективної системи наставництва, колективної організації наукової діяльності, активної взаємодії науки з бізнесом та значної державної підтримки. Такий підхід забезпечує високий рівень розвитку наукових досліджень та сприяє формуванню конкурентоспроможної наукової спільноти на міжнародному рівні [4].

У японських школах велике значення приділяється дисципліні та колективній відповідальності. Учні зазвичай носять шкільну форму, яка підкреслює рівність між школярами. Також у школах існує система чергування, коли учні по черзі допомагають підтримувати порядок у класах, коридорах або їдальні. Після уроків багато школярів відвідують шкільні клуби (спортивні, музичні, наукові, мистецькі), де вони розвивають свої інтереси, навички та вчаться працювати в команді.

Ключовим фактором успіху є синтез азійської педагогічної традиції, що базується на конфуціанській етиці та буддистській самодисципліні, із передовими західними технологіями. Головною відмінністю японської школи від західних аналогів залишається пріоритет суспільного над особистим. Виховання «групової свідомості» та приналежності до національної спільноти дозволяє мінімізувати егоцентризм і формувати дисципліноване покоління, готове до колективної праці [2; 4]. Водночас, відповідаючи на виклики комп'ютеризації, Японія активно

впроваджує елементи лібералізації та стимулює індивідуальну творчість. Таким чином, середня освіта в Японії виконує роль потужного фундаменту для «освіти протягом життя», забезпечуючи стабільний економічний та інтелектуальний розвиток нації.

Список використаних джерел:

1. Muto A. Japanese science policies and their impacts on scientific research. *Publications*. 2025. Vol. 13, № 2. <https://doi.org/10.3390/publications13020027>.
2. Osumi N. Catalysts of change: Japan's universities for international research excellence. *EMBO Reports*. 2025. Vol. 26. <https://doi.org/10.1038/s44319-025-00467-9>.
3. Pan Q., Shida H., Katsuhara S. A multilevel analysis of Japan's professional university system: gaps and alignment across policy, institutional practice, and student experiences. *Vocational and Technical Education*. 2025. Vol. 2, №4. <https://doi.org/10.54844/vte.2025.1077>.

Д-р екон. наук Жиленко К. М., Дмитренко А. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ РИНКУ ГОСТИННОСТІ

Готельні підприємства функціонують у складному та динамічному середовищі, що характеризується високим рівнем конкуренції, нестабільністю попиту та зростанням вимог з боку споживачів. Трансформація ринку гостинності проявляється у зміні структури попиту, зростанні ролі індивідуалізованих послуг, активному розвитку онлайн-платформ бронювання та посиленні впливу цифрових технологій на всі аспекти діяльності підприємств. У зв'язку з цим виникає необхідність перегляду традиційних підходів до стратегічного управління та впровадження інноваційних рішень [1].

Одним із ключових факторів трансформації ринку гостинності є цифровізація. Сучасні готелі активно впроваджують інформаційні технології, які охоплюють усі сфери їх діяльності – від бронювання номерів до управління взаємовідносинами з клієнтами. Використання CRM-систем, систем онлайн-бронювання, автоматизованих систем управління готелем (PMS), а також цифрових каналів комунікації дозволяє підвищити ефективність управління, оптимізувати витрати та